

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY pre poistenie prepravy zásielok

Článok 1: Úvodné ustanovenia

1. Pre poistenie prepravy zásielok, ktoré dojednáva poisťovateľ, platia príslušné právne predpisy, tieto všeobecné poistné podmienky a zmluvné dojednania, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť poistnej zmluvy.
2. Uvedené všeobecné poistné podmienky platia pre poistenie zásielok počas prepravy po mori, po vnútrozemských vodách, po pevnine alebo vo vzduchu.

Článok 2: Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia je zásielka uvedená so špecifikáciou (napr. druh tovaru, hmotnosť, objem, obal) v poistnej zmluve. Za zásielku je v zmysle týchto poistných podmienok považovaný tiež náklad prepravovaný predávajúcim alebo kupujúcim.
2. Predmetom poistenia je aj úhrada poistených nákladov a výdajov vymenovaných v čl. 7.
3. Poistenie sa nevzťahuje na:
 - a) peniaze, ceniny, cennosti, obrazy, klenoty, osobné veci a batožinu
 - b) cudzie prepravované veci,
 - c) rádioaktívny materiál,
 - d) prototypy,
 - e) sťahovacie zvršky,
 - f) zbrane a munície,
 - g) živé zvieratá a rastliny,
 - h) toxický materiál,
 - i) výbušný materiál.

Článok 3: Poistný záujem

1. Poistiť možno každý, v peniazoch vyjadrený záujem, ktorý má právnická alebo fyzická osoba na tom, aby zásielka vydržala riziko prepravy.
2. Ak zanikne záujem, pre ktorý bolo poistenie dojednané, pred začiatkom poistenia alebo záujem, keď je poistenie dojednané pre budúci záujem, vôbec nevznikne, je poistený zbavený povinnosti platiť poistné; poisťovateľ môže požadovať primeranú náhradu správnych nákladov.
3. Povinnosť poisteného platiť poistné nie je nijako dotknutá, ak zanikne po začiatku poistenia a po začatí prepravy záujem, pre ktorý bolo poistenie uzavreté.

Článok 4: Rozsah poistenia (poistené riziká), poistná udalosť

Poistenie sa vzťahuje na riziká, ktorým je zásielka počas doby trvania poistenia vystavená v dojednanom rozsahu poistenia uvedenom v poistnej zmluve, a to:

a) proti všetkým rizikám (ALL risks)

Poistenie proti všetkým rizikám sa vzťahuje na poškodenie, zničenie alebo stratu zásielky následkom akejkoľvek príčiny okrem rizík uvedených v čl. 6 a rizík zvlášť uvedených v zmluve.

b) proti vybraným rizikám

Poistenie proti vybraným rizikám môže byť dojednané pre prípad vzniku škody na zásielke v dôsledku niektorej z uvedených udalostí a okrem rizík uvedených v čl. 6 :

- ba) stroskotanie lode prepravujúcej zásielku, t.j. jej nárazom na dno alebo zachytením o dno, prevrhnutím, potopením, roztrieštením o pobrežie, zrážkou s iným plavidlom alebo predmetom alebo jej poškodením ľadom,
- bb) nehoda pozemného alebo vzdušného dopravného prostriedku prepravujúceho zásielku,
- bc) núdzové pristátie lietadla prepravujúceho zásielku,
- bd) vykoľajenie železničnej súpravy,
- be) náraz alebo zrútenie lietadla alebo lietajúcich telies, prípadne ich časti alebo nákladu,
- bf) spadnutie skladových budov alebo mostov,
- bg) požiar, blesk, explózia,
- bh) zemetrasenie, otrasy mora, vulkanické výbuchy a iné živelné udalosti
- bi) zhodenie, spláchnutie alebo pád zásielky z paluby do mora následkom mimoriadneho nepriaznivého počasia,

- bj) obetovanie zásielky pri opatreniach na záchranu lode,
- bk) vykladanie, medziskladovanie a znovunakladanie zásielky (napr. v núdzovom prístave, do ktorého loď vplávala) dôsledkom vzniku poisteného rizika.

Článok 5: Poistenie v zvláštnych prípadoch

1. Ak nie je dohodnuté inak, je možné nasledujúce zásielky a/alebo druhy tovarov poistiť len podľa čl. 4 bodu b (proti vybraným rizikám):
 - a) nezabalený tovar,
 - b) spätné zásielky,
 - c) tovar, ktorý už bol dopravovaný alebo skladovaný,
 - d) použitý (používané, opotrebené zásielky) tovar alebo tovar, ktorý je zasielaný v poškodenom stave.
2. Zásielky prepravované na palube sú poistené iba vtedy, ak je to osobitne dojednané. Pre tieto zásielky prevzaté do poistenia, platí čl. 4b (poistenie proti vybraným rizikám) vrátane pádu do vody a zmáčania vodou. Ak je zásielka poistená ako náklad v podpalubí s vedomím a podľa vôle poisteného naložený na palubu a takto prepravovaný, ručí poisťovateľ iba v rozsahu čl. 4 bodu b.
3. Zásielka v celkom uzatvorených kontajneroch alebo námorných na-/vykladacích člnoch je na palube poistená za rovnakých podmienok ako v podpalubí, vrátane rizika pádu do vody alebo zmáčania vodou.
4. Pokiaľ je to osobitne dohodnuté, vo vnútrozemskej lodnej doprave poskytne poisťovateľ poistné plnenie po zaplatení príplatku k poistnému (zimný príplatok) za náklady na odvedenie do zimného prístavu, za tam vzniknuté prístavné poplatky, za náklady na ochranu a pod. Ak zásielka pri znemožnenej alebo uzatvorenej lodnej, príp. vzdušnej preprave (napr. kvôli ľadu, záplave, nízkemu stavu vody alebo poveternostným podmienkam) musí zostať v dopravnom prostriedku, potom sa musí uhradiť primeraný príplatok k poistnému, inak nárok na poistné plnenie zaniká. Ak sa dozvie poistený o prekážke prepravy, je povinný túto okolnosť bez meškania oznámiť poisťovateľovi. Ak je lodná alebo vzdušná preprava uzatvorená kvôli ľadu, záplave, nízkemu stavu vody alebo poveternostným podmienkam a ak je v tomto okamihu zásielka naložená, je poistenie po naložení prerušené a pokračuje opäť po obnovení lodnej alebo vzdušnej dopravy.

Článok 6: Výluky z poistenia

1. Z poistenia sú vylúčené nasledujúce riziká:
 - a) riziko vojny, občianskej vojny, vojne podobné udalosti a nebezpečenstvá, ktoré vznikli nezávisle na vojnovom stave použitím alebo existenciou vojenských zbraní, terorizmu,
 - b) riziko štrajku, výluky (pozastavenie činnosti počas nakladacích a vykladacích prác, výluky v doprave), vzbury, plienenia, politického násillia alebo iných občianskych nepokojov a sabotáží, pirátstvo,
 - c) riziko jadrovej energie a rádioaktivity,
 - d) konfiškáciu, zabavením a inými zásahmi orgánov štátnej správy,
 - e) platobnou neschopnosťou alebo meškáním v platení prenajímateľa, prevádzkovateľa alebo majiteľa lode,
 - f) riziko sprenevery,
 - g) také riziká (napr. požiar), proti ktorým je zásielka poistená iným spôsobom; poistený je povinný poskytnúť poisťovateľovi na vyžiadanie všetky doklady o inom poistení, ktoré má k dispozícii.
2. Ďalej sú vylúčené nasledujúce škody:
 - a) zapríčinené vnútorným pokazením alebo prirodzenou povahou a/alebo zlou akosťou zásielky, ako aj samozapálením (samovznietením),
 - b) zapríčinené konštrukčnými, výrobnými alebo materiálovými chybami,
 - c) spôsobené poškrabaním a odretím ako aj vnútorné škody napr. nefunkčnosť, krátke spojenie, preťaženie, indukcia, implózia, lomy trubiek alebo vlákien, vlasové trhliny, s výnimkou prípadov, keď vzniknú v súvislosti s likvidnými škodami,

- d) zapríčinené oneskorením prepravy,
- e) zavinené množstevnými, mernými alebo váhovými diferenciami alebo stratami v obchode bežnými,
- f) zapríčinené vlhkosťou vzduchu alebo teplotnými výkyvmi,
- g) spôsobené chýbajúcim alebo nedostatočným obalom vhodným pre prepravu - tiež pri stlačení v kontajneri - ako aj pri nesprávnom alebo neodbornom nakladaní - samotným poisteným,
- h) škody spôsobené porušením colných alebo iných úradných predpisov, ďalej zasielateľských a deklaračných predpisov alebo predpisov dopravy,
- i) zavinené súdnym nariadením alebo jeho výkonom,
- j) zapríčinené prepravou v otvorených pozemných dopravných prostriedkoch alebo lodiach pre vnútrozemskú dopravu na ich palube alebo na preťažených lodiach určených pre vnútrozemskú dopravu,
- k) na obale, pokiaľ tento nie je osobitne poistený,
- l) zapríčinené znížením hodnoty prepravovanej zásielky,
- m) nepriame škody akéhokoľvek druhu,
- n) škody vzniknuté v dôsledku zlého technického stavu dopravného prostriedku alebo manipulačných zariadení pri nakladaní a vykladaní.

Ak škoda mohla podľa okolností prípadu vzniknúť z jednej alebo niekoľkých príčin, má sa až do preukázania opaku poisteným za to, že škoda takým spôsobom vznikla.

3. Poistenie sa nevzťahuje na škody vzniknuté dopravcovi, zasielateľovi alebo skladovateľovi zásielky.
4. Ak poruší poisťník/poistený svoje povinnosti, je poisťovateľ oslobodený od povinnosti plniť, ak k porušeniu došlo úmyselne alebo z vedomej nedbanlivosti.

Článok 7: Poistené náklady a výdaje

1. V súvislosti s poistenou prepravovanou zásielkou poisťovateľ za poisteného uhradí:
 - a) príspevok k spoločnej havárii na základe vypracovanej dispaše oprávneným dispašerom alebo dispašnou kanceláriou podľa Yorsk-antverpských pravidiel. Ak prevýši hodnota príspevku poisťnú hodnotu, poskytne poisťovateľ úhradu do výšky poisťnej sumy, ustanovenia o podpoistení tým zostávajú nedotknuté,
 - b) náklady na prekládku alebo provízorne uskladnenie zásielky vykonané následkom poisťnej udalosti a zároveň náklady na následnú prepravu zásielky,
 - c) výdaje na opatrenia vykonané na odvrátenie hroziacej poisťnej udalosti alebo zmiernenie jej následkov a náklady na prešetrenie poisťnej udalosti vykonané treťou stranou, avšak len v prípade, že poisťovateľ má povinnosť plniť.
2. Náklady uvedené v ods. 1 písm. b) a c) tohto článku poisťovateľ uhradí len v prípade, pokiaľ ich vynaloženie bolo primerané okolnostiam alebo pokiaľ tak bolo vykonané na pokyn poisťovateľa.
3. V prípadoch uvedených v ods. 1 písm. a) a c) tohto článku je poisťovateľ povinný na požiadanie poskytnúť primeranú zálohu na úhradu poistených nákladov a záruku na zaplatenie príspevku na spoločnú haváriu.

Článok 8: Zmena rizika, zvýšenie rizika počas prepravy

1. Poistený nesmie po uzavretí poisťnej zmluvy bez súhlasu poisťovateľa meniť riziko (podmienky prepravy), predovšetkým nesmie dovoliť vykonanie zmeny treťou osobou.
2. Za zmenu rizika sa považuje hlavne:
 - a) podstatné meškanie pri začatí alebo pri ukončení poisťnej prepravy,
 - b) podstatné odklonenie sa od uvedenej alebo obvyklej dopravnej trasy,
 - c) zmena miesta určenia, príp. prístavu určenia,
 - d) preprava zásielky v nakladacích člnoch, napriek tomu, že to nie je miestne obvyklé,
 - e) preloženie zásielky alebo umiestnenie zásielky na otvorenú palubu lode,
 - f) zmena druhu obalu počas prepravy.
3. Ak poruší poistený ustanovenie ods. 1 a 2 tohto článku, poisťovateľ neposkytne poisťné plnenie v prípade vzniku škody. Povinnosť poisťovateľa plniť zostane zachovaná, ak zmena rizika nastane bez vedomia poisteného. Poistený je však povinný bez meškania

oznámiť poisťovateľovi zmenu rizika ihneď, keď sa o nej dozvie.

4. Pokiaľ poistený neoznámí zmenu rizika, ktorá je spojená s jeho zvýšením, je poisťovateľ zbavený povinnosti plniť, s výnimkou prípadov keď:
 - a) porušenie oznamovacej povinnosti nespočívalo ani v úmysle, ani vo vedomej nedbanlivosti alebo
 - b) zvýšenie rizika nemalo žiadny vplyv na vznik poisťnej udalosti, ani na rozsah plnenia poisťovateľom.
5. Poisťovateľovi patrí v prípade zvýšenia rizika dohodnuté zvýšené poisťné.

Článok 9: Dopravné prostriedky

1. Preprava vykonávaná námornou loďou je poistená, len pokiaľ zodpovedá podmienkam stanoveným v Doložke o klasifikácii a veku lodí.
2. Preprava inými dopravnými prostriedkami ako námornou loďou je poistená len v prípade, že tieto prostriedky sú vhodné pre prepravu poisťnej zásielky. Lode pre vnútrozemskú plavbu sú považované za vhodné, ak spĺňajú zodpovedajúce požiadavky uznávaného klasifikačného registra.
3. Ak dôjde k porušeniu podmienok stanovených v ods. 1 a 2, tohto článku bude poistenie v platnosti, pokiaľ poistený preukáže, že dopravný prostriedok, dopravcu alebo zasielateľa zvolil so všetkou starostlivosťou, ktorú možno od neho požadovať.
4. Pokiaľ sa poistený dozvie o nedostatočnej spôsobilosti dopravného prostriedku, je povinný to neodkladne oznámiť poisťovateľovi. Poisťovateľ má v tom prípade nárok na zvýšené poisťné, ak sa dohodnú na poistení za takýchto zmenených podmienok.
5. Spôsobilosť dopravného prostriedku musí byť na žiadosť poisťovateľa poisteným vždy preukázaná.

Článok 10: Zmena dopravného prostriedku, zmena prepravy

1. Poisťovateľ nie je povinný plniť, pokiaľ zásielka bola bez jeho súhlasu prepravovaná iným druhom dopravného prostriedku, než bolo dohodnuté v poisťnej zmluve alebo pokiaľ bola zásielka preložená, napriek tomu, že v poisťnej zmluve bola dohodnutá priama preprava. To platí tiež v prípade, že bol v zmluve výhradne dohodnutý určitý dopravný prostriedok alebo určitá trasa prepravy.
2. Povinnosť poisťovateľa poskytnúť plnenie zostane nezmenená, pokiaľ k zmene prepravy podľa ods. 1 tohto článku dôjde následkom poisťnej udalosti alebo bez vedomia poisteného. V tom prípade primerane platia ustanovenia čl. 8.

Článok 11: Časová platnosť poistenia

1. Poistenie sa začína najskôr v deň začiatku poistenia uvedenom v poisťnej zmluve a v okamihu, keď sa zásielka dá do pohybu zo svojho miesta uloženia v závode alebo v sklade odosielateľa vo východnom mieste uvedenom v poisťnej zmluve za účelom bezprostredne nasledujúcej prepravy; trvá po dobu obvyklého priebehu prepravy a končí vždy podľa toho, ktorý z nasledujúcich prípadov nastane skôr:
 - a) v okamihu, v ktorom je zásielka odovzdaná príjemcovi v závode alebo v sklade, ktorý je uvedený v poisťnej zmluve ako miesto určenia,
 - b) pri odovzdaní v inom, poisteným vopred určenom sklade alebo mieste určenia, ktoré je uvedené v poisťnej zmluve, ktoré bolo vybrané za účelom disponovania alebo rozdelenia alebo pokiaľ uskladnenie nepatrí už k obvyklému priebehu prepravy. Odovzdaním sa rozumie okamih, keď zásielka dôjde do závodu alebo skladu po vykonanom zložení z dopravného prostriedku prepravujúceho poistenú zásielku,
 - c) prechodom rizika, ak je zásielka kvôli vzniku poisťnej udalosti predaná,
 - d) ak zásielka po vyložení z námornej lode v cieľovom prístave bude prepravovaná do iného miesta určenia, než ktoré je uvedené v poisťnej zmluve, a to odovzdaním na ďalšiu prepravu do ďalšieho miesta určenia. Poistenie končí vo všetkých prípadoch najneskôr po uplynutí 15 dní po vyložení zásielky z posledného dopravného prostriedku v mieste určenia uvedeného v poisťnej zmluve, u námornej prepravy však najneskôr po uplynutí 60 dní po skončení vyložení poisťnej zásielky v cieľovom prístave.
2. Pre prepravu rinfusa (voľne sypaného nakladaného tovaru), ako aj kvapalín v nádržiach, platí, že poistenie začína v okamihu, keď je

zásielka naložená za účelom prepravy do vozidla alebo nádrže. Končí v okamihu, keď začne vykladanie zásielky v mieste určenia, ktoré je uvedené v poisťnej zmluve.

3. Ak dôjde k prerušeniu prepravy zásielky, ktorá je zapríčinená poisteným, prerušuje sa aj poistenie. Ak je preprava zásielky prerušená pred dosiahnutím miesta určenia, príp. u námornej prepravy vykladacieho prístavu, na dobu dlhšiu ako 30 dní z iného dôvodu, než ktorý súvisí bezprostredne s prepravou, je poistenie po uplynutí tejto lehoty prerušené až do obnovenia prepravy.
4. Ak je zásielka nakladaná alebo vykladaná po častiach, účinnosť poistenia začína, resp. končí pre každú časť zásielky zvlášť.

Článok 12: Poistná hodnota, poistná suma, maximum

1. Poistnou hodnotou zásielky, ak nie je v poisťnej zmluve uvedené inak, sa rozumie jej obchodná hodnota a v prípade jej absencie obvyklá hodnota, ktorú zásielka má na mieste odoslania pri začiatku poistenia s pripočítaním výdavkov na poistenie a náklady, ktoré vzniknú až do prevzatia zásielky dopravcom. Táto hodnota platí ako poistná suma.
2. K poisťnej prepravovanej zásielke je možné dohodnúť pripoistenie:
 - a) nákladov na prepravu, predovšetkým dopravné a náklady v mieste dodania vrátane cla,
 - b) dôvodne očakávaného zisku - tj. očakávaný zisk kupujúceho z príchodu zásielky na miesto určenia - až do výšky 10 % poistnej hodnoty zásielky a nákladov, uvedených v písm. a) tohto článku pokiaľ nie je dojednané inak, ak nesie kupujúci riziko prepravy.
3. Myslená (nepodložená) hodnota nemôže byť pri zisťovaní poistnej hodnoty braná do úvahy.
4. Na základe poistnej hodnoty sa stanoví poistná suma, ak sa nedohodne inak.
5. V poisťnej zmluve sa vždy stanoví limit poistnej sumy (maximum) na každý druh dopravného prostriedku príp. protipožiarne oddelený úsek skladiska. Ak je poistná hodnota zásielky, prepravovaná dohodnutým druhom dopravného prostriedku príp. skladovaná na úseku skladiska, vyššia ako príslušný limit poistnej sumy uvedený v poisťnej zmluve, potom v prípade poisťnej udalosti poisťovateľ poskytne plnenie znížené v pomere limitu poistnej sumy k poistnej hodnote zásielky.

Článok 13: Poistné plnenie, spoluúčasť

1. Poistenie nesmie viesť k obohateniu. Poisťovateľ nie je povinný, aj keď je poistná suma vyššia ako poistná hodnota v dobe vzniku poisťnej udalosti (nadpoistenie), uhradiť poistenému viac, než koľko činí skutočná škoda.
2. Ak je poistenie uzavreté iba na časť poistnej hodnoty (čiastočné poistenie alebo podpoistenie), poskytne poisťovateľ poistné plnenie iba v pomere poistnej sumy k poistnej hodnote.

3. Strata zásielky

Ak sa zásielka úplne stratí, ak poistený stratí nádej na jej znovuzískanie alebo ak je podľa znalca v svojej pôvodnej povahe zničená, má poistený právo požadovať na ňu pripadajúci diel poistnej sumy po odpočte hodnoty zachránených zhodnotiteľných častí - tzv. zvyšková hodnota.

4. Nezvestnosť

Ak je zásielka s dopravným prostriedkom nezvestná, poskytne poisťovateľ poistné plnenie ako u úplnej straty, ak nie je možné s veľkou pravdepodobnosťou predpokladať stratu v dôsledku nepoistiteľného rizika. Dopravný prostriedok je nezvestný, ak od okamihu jeho plánovaného príjazdu do cieľového miesta určenia mimo územia Európy uplynie 60 dní, na území Európy v geografickom zmysle 30 dní a až do reklamácie o ňom nedôjde žiadna správa. Ak je komunikačné spojenie prerušené vojnou, vojne podobnými udalosťami, občianskou vojnou alebo vnútornými nepokojmi, predlžuje sa vždy podľa situácie prípadu, nesmie ale prekročiť dobu 6 mesiacov.

5. Poškodenie

Ak je zásielka - alebo jej časť - poškodená, musí byť zistená jej obchodná hodnota, pri jej absencii potom obvyklá hodnota, ktorú by mala zásielka v nepoškodenom stave na mieste prevzatia ako aj hodnota, ktorú má v poškodenom stave. Časť poisťnej hodnoty zodpovedajúcej pomeru tohto rozdielu hodnôt k hodnote zásielky v nepoškodenom stave môže byť taktiež zistená voľným predajom alebo verejnou dražbou, ak to poisťovateľ ihneď požaduje podľa

znalostí podstatných pre výšku škody. V takom prípade nahradí brutto výnos hodnotu poškodenej zásielky. Poškodené zásielky nemôžu byť nikdy odovzdané poisťovateľovi bez jeho súhlasu. Neprevzatie poisťnej (poškodenej) zásielky príjemcom nezakladá nárok na poistné plnenie. Náklady vzniknuté neprevzatím poisťnej zásielky nehradí poisťovateľ.

6. Opravy poškodených alebo stratených častí

V prípade poškodenia alebo stratenia časti zásielky nahradí poisťovateľ náklady potrebné v dobe zistenia škody na opravu alebo znovuzískanie poškodených alebo stratených častí, ale iba v pomere poisťnej sumy k ich poisťnej hodnote podľa čl. 12 v okamihu zistenia škody. Zvyšková hodnota poškodených alebo stratených častí bude započítaná. Pri výmene jednotlivých častí je poisťovateľ oprávnený vykonať primeranú zrážku „nové za staré“, zodpovedajúcu druhu, veku a stavu. Ďalšie náklady, predovšetkým také, ktoré vzniknú tým, že pri oprave poškodenej časti alebo pri jej uvedení do pôvodného stavu sú vykonané zmeny alebo vylepšenia alebo údržba, idú na vrub poisteného.

7. Spoluúčasť

V poisťnej zmluve môže byť stanovená spoluúčasť, ktorou sa poistený podieľa na dôsledkoch poisťnej udalosti. Výška spoluúčasti sa vypočítava zvlášť z každého kusa alebo druhu zásielky alebo z každého nákladného priestoru, pokiaľ nie je stanovené v zmluve inak.

8. V poisťnej zmluve môže byť uvedená maximálna výška poistného plnenia zo všetkých poisťných udalostí vzniknutých v jednom poistnom období.

Článok 14: Predaj poisťnej zásielky počas prepravy

1. Pokiaľ sa po začatí prepravy od jej pokračovania ustúpi alebo ak nebude cesta z iného dôvodu ukončená, pričom poisťovateľ nebol oslobodený od povinnosti plniť, môže poisťovateľ požadovať, aby pri jeho súčinnosti poistený zásielku predal voľným predajom alebo verejnou dražbou, ak zásielka nemôže byť ďalej prepravovaná bez vynaloženia neprímeraných nákladov alebo v primeranej lehote. Ak požaduje poisťovateľ predaj, musí sa tento ihneď uskutočniť. Poistený môže požadovať v prípade predaja rozdiel medzi poistnou sumou a výnosom. To platí aj vtedy, ak zásielka musí byť počas prepravy predaná v dôsledku nehody, idúcej na vrub poisťovateľa.
2. V prípade predaja zásielky poistený obdrží dosiahnutý čistý zisk, najviac však poistnú sumu. To platí tiež v prípade, že zásielka bola predaná za účelom odvrátenia hroziacej škody.
3. Ak je podľa podmienok predaja poistený povinný dodať zásielku pred zaplatením, potom poisťovateľ, pokiaľ súhlasil s podmienkami predaja, ručí za zaplatenie obchodnej ceny.

Článok 15: Nevzniknutý záujem, ušetrené náklady

Ak poistný záujem týkajúci sa dôvodne očakávaného zisku, pridanej hodnoty, cla, prepravného alebo iných nákladov pri vzniku poisťnej udalosti ešte nenastal, nebude pri zisťovaní škody braný ohľad na tú časť poistnej sumy, ktorá naň pripadá. To platí aj pre náklady, ktoré budú v dôsledku poisťnej udalosti ušetrené.

Článok 16: Započítanie iných náhrad škody

1. Pri stanovení výšky poistného plnenia sa odpočítajú náhrady škody poskytnuté poistenému v súvislosti s poistnou udalosťou treťou osobou.
2. Poisťovateľ neposkytne poistné plnenie, pokiaľ si poistený nemôže uplatniť nárok na náhradu škody voči tretej osobe, ktorá je zodpovedná za prepravu zásielky, pretože jej právna zodpovednosť za škodu je obmedzená nad mieru obvyklú alebo zmluvne vylúčená. Toto neplatí ak obmedzenie alebo vylúčenie zodpovednosti za škodu je mimo kontrolu poisteného.

Článok 17: Splatnosť poistného plnenia

Poistné plnenie je splatné do pätnástich dní, potom čo poisťovateľ skončil vyšetrovanie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť.

Článok 18: Poistná zmluva, poisťka

1. Jednorázové poistenie
Poisťovateľ vystaví poistenému na jeho žiadosť podpísanú listinu o poistnej zmluve (poistku). Pokiaľ je poisťka vystavená, je

poisťovateľ v prípade škody povinný plniť, len ak mu bola predložená. Výplatom vlastníkovi tejto poisťky je potom zbavený akéhokoľvek ďalšieho záväzku plniť. Na žiadosť poisteného je poisťovateľ povinný vystaviť náhradnú poisťku; náklady na jej vyhotovenie hradí poistený. Obsah poisťky sa považuje za poisteným schválený, ak tento po jej prevzatí nevyjadří do 3 dní písomne nesúhlas. Právo poisteného poprieť toto schválenie zostáva nedotknuté, pokiaľ bol uvedený do omylu.

2. Rámcová poisťná zmluva

- a) Ak bolo poistenie uzavreté takým spôsobom, že pri uzavretí poisťnej zmluvy je zásielka označená len druhom (príp. inak špecifikovanou) a až počas trvania poistenia je poisťovateľovi upresňovaná (hromadné poistenie), je poisťovateľ povinný vydať podpísaný doklad o vyššie uvedenej poisťnej zmluve poistenému. Obsah takejto zmluvy sa považuje za schválený poisteným, ak ho po vydaní nepoprie. Právo poisteného poprieť toto schválenie zostáva nedotknuté, pokiaľ bol uvedený do omylu. Ak dôjde k strate alebo zničeniu tejto poisťky, môže poistený požadovať od poisťovateľa vystavenie náhradného dokladu; náklady na jeho vystavenie nesie poistený.
- b) Poisťovateľ je povinný vydať poistenému na vyžiadanie pre každú samostatnú prepravu podpísaný doklad (poisťný certifikát), po predložení poisťovateľom požadovaných písomností.

Ak bol vystavený poisťný certifikát, je poisťovateľ v prípade poisťnej udalosti povinný plniť, iba ak mu bol predložený originál tohto certifikátu. Platbou majiteľovi tohto certifikátu je zbavený akéhokoľvek ďalšieho záväzku plniť. Poisťovateľ je na žiadosť poisteného povinný vystaviť náhradný doklad; náklady na jeho vyhotovenie hradí poistený.

Článok 19: Ohlasovacia povinnosť

1. Ak sa nedohodne inak, poistený je povinný nahlásiť vopred poisťovateľovi každú prepravu poistenej zásielky. Pritom je poistený povinný uviesť najmä:
 - a) poisťnú hodnotu zásielky,
 - b) obsah zásielky,
 - c) použité dopravné prostriedky a spôsob balenia,
 - d) použitie kontajnerov alebo vykladacích člnov,
 - e) príp. ďalšie údaje požadované poisťovateľom.
2. Ak poistený ohlasovaciu povinnosť zanedbal alebo urobil chybné hlásenie, je poisťovateľ oprávnený plnenie z poisťnej zmluvy znížiť, okrem prípadu, že poistený neporušil povinnosť starostlivosti riadneho odborníka a hlásenie doručil alebo opravil bezodkladne po zistení chyby.
3. Ak poistený poruší ohlasovaciu povinnosť zámerne, môže poisťovateľ primerane znížiť poisťné plnenie.

Článok 20: Začiatok poistenia, poisťné obdobie, zánik poistenia

1. Poistenie sa dojednáva na dobu určitú alebo neurčitú.
2. Pokiaľ nie je v zmluve uvedené inak, poistenie nadobudne platnosť nasledujúci deň po dni zaplatenia prvého poisťného. Ak je poisťné platené prostredníctvom peňažného ústavu alebo pošty, je pre vznik poistenia rozhodujúci deň jeho pripísania na účet poisťovateľa, pokiaľ nie je dohodnuté inak.
3. Poisťné obdobie je u poisťných zmlúv dojednaných:
 - a) na dobu určitú doba uvedená v poisťnej zmluve,
 - b) na dobu neurčitú jeden rok.
4. Poistenie zaniká u poisťných zmlúv dojednaných:
 - a) na dobu určitú uplynutím doby uvedenej v zmluve
 - b) na dobu neurčitú písomnou výpoveďou ku koncu poisťného obdobia; výpoveď musí byť daná aspoň šesť týždňov pred jeho uplynutím. Ak poistenie nebolo vypovedané, predlžuje sa o ďalšie poisťné obdobie.
5. Poistenie môže každý z účastníkov vypovedať do dvoch mesiacov po uzatvorení poisťnej zmluvy, výpoveďná lehota je osem denná, jej uplynutím poistenie zanikne. Poisťovateľ má právo na poisťné za dobu do zániku poistenia.
6. Poistenie zanikne taktiež, keď poisťné za prvé poisťné obdobie alebo jednorázové poisťné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti alebo poisťné za ďalšie poisťné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poisťné zaplatené pred doručením tejto výzvy. Výzva poisťovateľa obsahuje upozornenie, že

poistenie zanikne, ak nebude zaplatené. To isté platí, ak bola zaplatená len časť poisťného.

Článok 21: Prechod práva

1. Vlastníkom zásielky stratenej alebo nedostupnej v zmysle čl. 13 týchto VPP alebo jej zvyškov sa stane poisťovateľ, ak poskytne poisťné plnenie a oznámi poistenému, že sa uvedenej zásielky ujíma. Toto oznámenie musí poisťovateľ podať bezodkladne potom, ako bol oboznámený so všetkými rozhodujúcimi okolnosťami poisťnej udalosti, inak zásielka zostáva vo vlastníctve poisteného.
2. Pokiaľ poisťovateľ nenadobudne vlastníctvo zásielky podľa ods. 1 tohto článku, je poistený naďalej povinný dbať, pokiaľ toho nie je schopný poisťovateľ, aby sa škoda spôsobená poisťnou udalosťou nezvážšovala. Poistený je naďalej povinný byť poisťovateľovi všestranne nápomocný pri uplatňovaní jeho vlastných práv a pri spätnom dosiahnutí a zúžitkovaní zásielky, náklady pri tom znáša poisťovateľ.
3. Ak čistý výťažok z predaja prípadne znovunadobudnutie zásielky, ktorej vlastníkom sa podľa ods. 1 tohto článku stal poisťovateľ, presiahne poskytnuté plnenie, má na prebytok nárok poistený.
4. Pokiaľ zásielka zostala vo vlastníctve poisteného a po poskytnutí poisťného plnenia došlo k jej znovunadobudnutiu, je poistený povinný jej obchodnú hodnotu alebo výťažok z jej predaja až do výšky poskytnutého plnenia vrátiť poisťovateľovi.
5. Prechod nárokov na náhradu škody voči tretej osobe a právo poisťovateľa na abandon týmto zostávajú nedotknuté.

Článok 22: Povinnosti poisťníka/ poisteného po vzniku poisťnej udalosti

1. Poisťník/poistený je povinný ihneď oznámiť poisťovateľovi poisťnú udalosť ako aj akúkoľvek nehodu, ktorá sa týka dopravného prostriedku alebo zásielky, pokiaľ je nehoda podstatná pre riziko, na ktoré sa vzťahuje poistenie, a to aj vtedy, ak tým pre neho nie je daný nárok na odškodnenie. Ak nespĺni poistený túto povinnosť, má poisťovateľ právo plnenie znížiť alebo úplne odmietnuť. Tieto ustanovenia sa nevzťahujú na príspevok k spoločnej havárii, ktorý musí hradiť poisťník/poistený.
2. V prípade poisťnej udalosti musí poistený urobiť všetky opatrenia vedúce k odvráteniu a zmierneniu škody. Vždy, keď je možné, je potrebné vyžiadať si pokyny poisťovateľa.

Predovšetkým je potrebné vykonať nasledujúce opatrenia:

- a) ak pri preprave alebo odovzdávaní zásielky je možné predpokladať jej stratu alebo poškodenie alebo je zrejmé jej strata a/alebo poškodenie, musia byť dopravca, správca skladu, príslušné úrady a pod. bez meškania a písomne učinení zodpovednými a vyzvaní na spoločnú prehliadku. Musí byť vznesený písomný protest alebo kvalifikovaná námietka.
 - b) ak pri odovzdaní zásielky nie je jeho strata alebo poškodenie zrejmé, musí byť dopravca, správca skladu, prístavné úrady atď. písomne učinení zodpovednými ihneď po zistení, najneskôr však v dobe termínov určených v platných prepravných podmienkach a vyzvaný na spoločnú prehliadku. Na zistenie škody musí byť bez meškania privolaný havarijný komisár uvedený v poisťke alebo poisťnom certifikáte. Ak poisťovateľ neuviedol konkrétneho havarijného komisára, alebo ak nie je jeho privolanie možné, je potrebné poveriť zistením škody najbližšieho agenta spoločnosti Lloyd („Lloyd's Agent“).
3. Poisťovateľ môže po vzniku poisťnej udalosti požadovať, aby poistený poskytol akúkoľvek informáciu, ktorá je potrebná pre zistenie poisťnej udalosti alebo rozsahu poisťného plnenia. Doklady môže poisťovateľ požadovať iba vtedy, ak je možné sa domnievať, že ich obstaranie má podľa práva vykonať poistený. Na preukázanie škody a uplatnenie nárokov na poisťné plnenie je potrebné poisťovateľovi predložiť predovšetkým nasledujúce dokumenty:
 - originál poisťky alebo poisťného certifikátu,
 - originál všetkých prepravných dokumentov,
 - originál dodacích faktúr vrátane baliaceho a váhového listu,
 - originál havarijného certifikátu vrátane originálu poplatkovej nóty havarijného komisára,
 - všetky originály dokladov, ktoré preukazujú stratu alebo poškodenie,
 - všetku korešpondenciu týkajúcu sa straty alebo poškodenia alebo právnych istôt,

- potvrdenie o okamžitom oznámení udalosti príslušným bezpečnostným úradom v prípade škody spôsobenej ohňom, krádežou, krádežou vlámaním a lúpežou, pokiaľ bola preprava vykonaná samotným poisteným, vyúčtovanie škody, prehlásenie o postúpení práv (cesia).
- 4. Ak má poistený nárok na náhradu škody voči tretej osobe, prechádza tento nárok na poisťovateľa, pokiaľ tento poistenému škodu nahradil. Ak sa vzdá poistený svojho nároku voči tretej osobe alebo práva slúžiaceho k zabezpečeniu tohoto nároku, je poisťovateľ zbavený povinnosti plniť vtedy, ak by z tohto nároku alebo práva mohol získať náhradu.
- 5. V prípade spoločnej havárie nesmie byť vyúčtovanie škody (dispaš) uznané bez súhlasu poisťovateľa, rovnako nesmú byť zaistené alebo uhradené vklady alebo konečné príspevky bez súhlasu poisťovateľa. Ak poruší poistený túto povinnosť, je poisťovateľ oslobodený od povinnosti plniť.

Článok 23: Znalecké konanie

1. Prípadný spor o príčine alebo výške škody môže byť na návrh poisťovateľa alebo poisteného riešený v znaleckom konaní.
2. Pre znalecké konanie platia tieto zásady:
 - a) každá strana vymenuje jedného znalca, jeho vymenovanie oznámi druhej strane a požiada ju, aby vymenovala svojho znalca, ak nebude znalec vymenovaný do mesiaca od prijatia výzvy ku konaniu, môže ho druhá strana nechať vymenovať obchodnou komorou, v pôsobnosti ktorej sa zásielka nachádza,
 - b) znalci si pred začatím konania zvolia rozhodcu s rozhodujúcim hlasom, pokiaľ sa na jeho vymenovaní nezhodnú, bude rozhodca vymenovaný na návrh niektorej zo strán obchodnou komorou podľa písm. a),
 - c) znalci vypracujú nezávisle od seba posudky o poistnej udalosti, ktoré musia obsahovať všetky dôležité údaje o príčine a výške škody, a súčasne ich predložia obom stranám,
 - d) pokiaľ sa závery znalcov navzájom líšia, poisťovateľ neodkladne posudky odovzdá rozhodcovi, ktorý rozhodne o zvyšných sporných bodoch a obom stranám súčasne predloží svoje zistenia,
 - e) posudky znalcov alebo zistenia rozhodcu sú pre obe strany záväzné, pokiaľ sa nepreukáže ich zásadná odchýlka od skutočného stavu veci,
 - f) ak nevypracuje znalec alebo rozhodca posudok v primeranej dobe, bude namiesto neho podľa uvedených zásad vymenovaný nový,
 - g) každá strana hradí náklady na svojho znalca, náklady na rozhodcu hradia obe strany rovnakým dielom.
3. Pokiaľ nie je o nároku na poistné plnenie čo do dôvodu a výšky rozhodnuté v konaní podľa ods. 1 tohto článku alebo iným vhodným spôsobom, nie je poisťovateľ povinný plniť.

Článok 24: Výška a splatnosť poistného

1. Poistné je stanovené pevnou finančnou čiastkou. Ak sa nedohodne inak, poistné je splatné najneskôr v deň začiatku poistenia na účet poisťovateľa.
2. V zmluve možno tiež dohodnúť, že poistné sa stanoví sadzbou z premennej hodnoty uvedenej v zmluve na dojednané poistné obdobie. V tomto prípade je poistený povinný zaplatiť zálohu na poistné v jeho predpokladanej výške a doplatok poistného uhradiť po uplynutí dojednaného poistného obdobia. Ak sa nedohodne inak, záloha na poistné je splatná najneskôr v deň začiatku poistného obdobia.
3. Poisťník/poistený je povinný oznámiť poisťovateľovi skutočnú výšku hodnoty rozhodujúcej pre stanovenie poistného do jedného mesiaca po uplynutí poistného obdobia. Pri nespnení tejto povinnosti má poisťovateľ právo na prirážku k poistnému vo výške predpísanej zálohy.
4. Doplatok poistného je splatný bezodkladne po oznámení jeho výšky poistenému. Prípadný preplatok na poistnom, ak sa nedohodne inak, poisťovateľ vráti bezodkladne po dni oznámenia skutočnej výšky hodnoty rozhodujúcej pre stanovenie poistného. Prirážka k poistnému podľa ods. 3 tohto článku je splatná do ôsmich dní od doručenia výzvy na jej zapltenie.
5. Ak je dojednané platenie poistného v splátkach, môže poisťovateľ pre nezapltenie niektorej splátky žiadať o zapltenie poistného za celé poistné obdobie naraz.

Článok 25: Mena

Poistné a poistné plnenie je splatné v mene, v ktorej je vyčíslená poistná suma v poistnej zmluve alebo poistnom certifikáte alebo v potvrdení o poistení. Pri výdajoch a príspevkoch na spoločnú haváriu v inej mene sa vyhotoví prepočet meny v kurze NBS stred platnom v deň platby.

Článok 26: Poistenie v prospech tretej osoby

Poistenie možno dojednať i v prospech tretej osoby. V tom prípade právo na plnenie z poistnej udalosti a povinnosť v prípade vzniku poistnej udalosti podľa čl. 22 nevznikajú poisťníkovi, ale poistenému.

Článok 27: Súbeh poistenia

Ak je zásielka poistená pre rovnaký prípad u viacerých poisťovateľov, ručí každý z poisťovateľov len za svoj podiel z poistného plnenia (náhrady škody), a to platí i vtedy, keď bolo poistka a/alebo poistný certifikát vydaný jedným poisťovateľom v mene všetkých poisťovateľov.

Článok 28: Výpoveď

Pre zásielku, ktorá je v dobe, keď sa výpoveď stáva účinnou, prepravovaná, zostáva poistenie v platnosti až do doby, ktorá je rozhodujúca pre ukončenie časovej platnosti poistenia podľa čl. 11.

Článok 29: Doručovanie výpovede

Pokiaľ poistený udelil maklérovi, ktorý poistenie sprostredkoval, plnú moc na zastupovanie počas trvania poistenia, potom dátum doručenia výpovede poistnej zmluvy maklérovi sa pokladá za dátum doručenia výpovede poistenému.

Článok 30: Prebytky poistného

Prípadné prebytky poistného budú použité formou zvýhodnenia podmienok poistenia v prospech poistených vykazujúcich dlhodobý priaznivý škodový priebeh.

Článok 31: Platné právo

1. Pokiaľ nie sú práva a povinnosti z poistenia zásielky prepravovanej v medzinárodnej preprave upravené poistnou zmluvou, ani poistnými podmienkami, riadi sa ustanoveniami Občianskeho zákonníka prípadne zvyklosťami všeobecne uplatňovanými v poisťovníctve.
2. Všetky ustanovenia poistnej zmluvy a poistných podmienok a všetky ich časti tvoria neoddeliteľný celok a sú záväzné pre obidve zmluvné strany a zo zmluvy oprávnených osôb. Ak to vyžaduje účel zmluvy, je možné sa od poistných podmienok v zmluve odchýliť. Všetky dojednania musia byť obsiahnuté v zmluve a vyhotovené v písomnej forme. Odchýlky od poistných podmienok môžu byť vykonané iba v prospech poisteného. Zvláštne ustanovenia o poistení majú prednosť pred ustanoveniami všeobecnými.
3. Pre spory z tejto poistnej zmluvy sú príslušné výhradne súdy Slovenskej republiky.

Výklad pojmov

1. **Poistený** je osoba, ktorá s poisťovateľom uzavrela poistnú zmluvu a je povinná platiť poistné. Poistený je povinný pri uzavretí poistnej zmluvy oznámiť poisťovateľovi všetky mu známe okolnosti, ktoré sú podstatné pre posúdenie a prevzatie rizika, a to aj vtedy, ak on sám považuje jemu oznámenú správu za nepodstatnú alebo nespoľahlivú.
2. **Poistnou udalosťou** je náhodná škodová udalosť, ktorá nastala v súvislosti s poisteným rizikom a s ktorou je podľa týchto poistných podmienok spojená povinnosť poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie.
3. **Poistený** je právnická alebo fyzická osoba, v prospech ktorej bolo poistenie uzavreté.
4. **Oprávnené osoby** zo zmluvy sú všetky osoby, ktoré majú právo konať menom poisteného alebo poistených z ich poverenia alebo bez neho, predovšetkým odosielateľ a príjemca zásielky a zasielateľ. Za oprávnené osoby sa ale považuje zasielateľ prvý alebo posledný, nie však ďalší zasielateľ. Takýmito oprávnenými osobami však nie sú dopravcovia, t.j. osoby, ktoré prepravu vykonávajú. Ak prevzal zasielateľ tiež funkciu dopravcu, neberie sa osoba vykonávajúca prepravu za oprávnenú osobu.
5. Za **stroskotanie** sa považuje stav, ktorý nastane, ak loď prepravujúca zásielku narazí na dno, na pevninu, prevráti sa, potopí sa, rozbije sa, zrazi sa s inými plavidlami alebo predmetmi alebo ak je poškodené ľadom.

6. **Skaza lode** je stav, keď je loď zničená alebo stratená alebo ak náklady na jej vyzdvihnutie (záchranu) a opravu by presiahli jej hodnotu.
7. **Obetovanie zásielky** nastáva ako opatrenie na záchranu lode a nákladu (tzv. plavbového spoločenstva) pri mimoriadnych udalostiach námornej alebo riečnej prepravy obyčajne pri tzv. spoločnej havárii, keď kapitán môže nariadiť vyhodenie časti zásielky do mora a pod.
8. **Núdzovým prístavom** sa rozumie iný prístav než prístav určenia, do ktorého loď vplávala alebo musela vplávať v dôsledku vzniku poistného rizika.
9. Za **nehodu dopravného prostriedku** sa považuje stav, keď dopravný prostriedok utrpí vecnú škodu bezprostredným pôsobením vonkajšej mechanickej sily.
10. Za **núdzové pristátie lietadla** sa považuje situácia, keď lietadlo v dôsledku vzniku poistného rizika pristane na inom mieste než v mieste určenia.
11. **Vykoľajenie** nastáva vtedy, ak opustí koľajové vozidlo v dôsledku pôsobenia vonkajšej mechanickej sily či prírodných síl alebo z iných dôvodov koľajnice a nemôže pokračovať v ceste. Vykoľajenie v dôsledku vojnových udalostí, terorizmu a pod. nie je predmetom poistenia.
12. **Nárazom alebo zrútením lietadla** s posádkou rozumieme prípady, keď lietadlo odštartovalo s posádkou, ale v dôsledku udalosti, ktorá predchádzala nárazu alebo zrúteniu lietadla, posádka lietadlo opustila.
13. Za **zničenie** skladových budov, mostu, tunelu alebo iných stavieb nie je možné považovať stav, ktorý na uvedených stavbách nastal v dôsledku vojnových udalostí, terorizmu a pod.
14. **Požiarom** sa rozumie oheň v podobe plameňa, ktorý horí a vznikol mimo určené ohnisko alebo také ohnisko opustil a šíri sa vlastnou silou.
15. **Výbuchom (explóziou)** sa rozumie náhly ničivý prejav tlakovej sily spočívajúci v rozpínavosti plynov alebo pár (veľmi rýchla chemická reakcia nestabilnej sústavy). Za výbuch tlakovej nádoby (kotla, potrubia a pod.) so stlačeným plynom alebo parou sa považuje roztrhnutie ich stien v takom rozsahu, že došlo k nečakanému vyrovnaniu tlaku medzi vonkajškom a vnútrom nádoby.
16. **Úder blesku** je bezprostredný prechod blesku (atmosférického výboja) na poistenú zásielku.
17. **Zemetrasenie, otrasy mora, činnosť sopky (vulkanické výbuchy)** patria medzi základné prírodné katastrofy a platia v zmysle tohto poistenia za vážne nehody.
18. **Výdaje na odvrátenie alebo zmiernenie škody (záchranné náklady)** sú výdaje vynaložené na opatrenia potrebné k tomu, aby poistná udalosť bola odvrátená alebo riziko jej vzniku bolo zmenšené, poprípade, aby bolo zabránené zvýšeniu rozsahu škody. Záchranné náklady v zmysle týchto Všeobecných poistných podmienok nie sú náklady na zmiernenie alebo odstránenie už vzniknutej škody napr. opravou alebo úpravou zásielky do pôvodného stavu. Takéto náklady sa považujú za súčasť vlastnej škody.
19. Za škody spôsobené **prirodzenou povahou zásielky** sa považujú napr. vnútorná skaza, úbytok, zlomenie, samozapálenie, splesnivenie, roztavenie, chemický rozklad a pod. Na tieto škody sa poistenie zásielok nevzťahuje, s výnimkou škôd spôsobených vyššou mocou, požiarom, bleskom, výbuchom alebo nehodou dopravného prostriedku. Rizika zlomenia môže byť do poistenia zahrnuté na základe zvláštnych dojednaní.
20. **Obalom** vhodným pre prepravu sa rozumie taký druh a spôsob balenia zásielky, ktorý pri normálnom priebehu prepravy zabraňuje zničeniu či poškodeniu zásielky. Líšia sa podľa druhu a charakteru zásielky, vybraného dopravného prostriedku a prepravnej trasy.
21. **Spoločná havária** je inštitútom námorného práva alebo práva vnútrozemskej plavby, podľa ktorého sa rozvrhujú škody a náklady spôsobené opatreniami k záchrane lode a zásielky loďou prepravovanej zo spoločného nebezpečenstva na záchranné hodnoty. Prepravovaná zásielka prispieva k spoločnej havárii podľa rozvrhu (dispaše) zhotoveného podľa práva platného pre prepravnú zmluvu.
22. **Príspevok k spoločnej havárii** je suma, ktorú je poistený povinný uhradiť na základe dispašného riadenia, schválená dispašnou kanceláriou podľa zákona alebo podľa Yorksko-Antverpských pravidiel.
23. **York-Anterp-Rules (Yorsko-Antverpské pravidlá)** sú medzinárodné pravidlá, podľa ktorých sa posudzuje, ktoré udalosti môžu byť považované za prípad spoločnej havárie a akým spôsobom sa v prípade spoločnej havárie rozvrhujú vzniknuté škody a výdaje medzi loď a zásielku (medzi vlastníkov zachránených hodnôt).
24. **Rámcová poistka** je typom poistnej zmluvy, v ktorej sú určené základné podmienky poistenia, sadzby poistného, spôsob a lehota hlásenia jednotlivých prepráv a pod., pričom k účinnosti tejto zmluvy je treba riziká pod takouto zmluvou jednotlivo oznamovať.
25. **Havarijný komisár** je právnická alebo fyzická osoba, ktorá na základe zmocnenia poisťovateľom zisťuje škody a chráni jej záujmy. Jeho meno a adresa sú uvedené v poistke alebo v poistnom certifikáte.
26. **Poistný certifikát** je potvrdenie, že uvedená zásielka je poistená v rozsahu uvedenom v certifikáte na základe existujúcej poistnej zmluvy.
27. **Havarijný certifikát** je protokol o škode, ktorý je vystavený havarijným komisárom a jeho obsah je jedným z najzávažnejších dokladov. Je vyžadovaný hlavne u námornej dopravy.
28. **Stratou** sa rozumie zánik možnosti hmotnej dispozície poisteným predmetom - zásielkou. Poistený predmet je považovaný za stratený, ak bol ukradnutý alebo trvale odobraný z dispozície poisteného, t.j. ak nedorazila zásielka alebo jej časť alebo ak nebola dodaná, alebo ak sa dostala na tak neprístupné miesto, že ju nie je možné získať späť alebo iba za náklady, ktoré prevyšujú jeho hodnotu po jeho získaní.
29. **Zničením** rozumieme hmotný zánik poistenej zásielky alebo jej časti.
30. **Odobraním** rozumieme stav, keď poistený stratil možnosť hmotnej dispozície poisteným predmetom na základe konania tretej osoby a tento stav je trvalého charakteru.
31. Za **poškodenie** sa považuje také hmotné porušenie zásielky, ktoré jej alebo jej časti odoberá úplne alebo čiastočne použiteľnosť k účelu, ku ktorému bola určená, alebo znižuje jeho cenu.
32. **Poistnou sumou** sa rozumie dojednaná suma, do ktorej je poisťovateľ povinný plniť. Ak je poistná suma nižšia ako poistná hodnota, je poisťovateľ povinný poskytnúť plnenie iba v pomere poistnej sumy k poistnej hodnote. Ak prevyšuje poistná suma poistnú hodnotu, nie je poisťovateľ povinný hradiť viac, než aká je škoda.
33. **Spoluúčastou** sa rozumie suma, ktorá je dojednaná v poistnej zmluve a ktorou sa poistený podieľa na poistnom plnení z každej poistnej udalosti. Poisťovateľ odpočíta túto sumu od priznaného poistného plnenia.
34. **Dispaš** je rozdelenie škôd a finančných nákladov, ktoré podľa Yorksko-Antverpských pravidiel vznikli pri spoločnej havárii jednotlivým účastníkom plavebného spoločenstva na zachránenom majetku. Výsledkom je určenie výšky príspevku na spoločnú haváriu, ktorú stanoví odborník (dispašer) pre technické spracovanie likvidácie spoločnej havárie.
35. **Abandonom** sa rozumie vzdanie sa poistenej veci v prospech poisťovne za úhradu plnej výšky škody, ako keby nastala skutočná celková škoda.
36. **Doručovanie písomností:** Poistený je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi zmenu svojej adresy bez zbytočného odkladu. Poisťovateľ zasiela písomnosti na poslednú známu adresu poistníka alebo poisteného. Písomnosť poisťovateľa určená poistníkovi alebo poistenému (ďalej len „adresát“) sa považuje za doručенú dňom prevzatia písomnosti adresátom alebo dňom, kedy adresát prevzatie písomnosti odoprel. V prípade, že sa písomnosť uloží na pošte kvôli nezastihnutiu adresáta s tým, že si ju adresát v príslušnej lehote nevyzdvihol na pošte, považuje sa za doručенú v posledný deň tejto lehoty, aj keď sa adresát o jej uložení nezozvedel, alebo dňom, kedy bola písomnosť vrátená poisťovateľovi ako nedoručená pre zmenu adresy, ktorú poistený alebo poistník neoznámil.
37. **Vedomá nedbanlivosť** - je konanie, ktorým poistený spôsobil škodu, vedel, že ju môže spôsobiť, alebo bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že ju nespôsobí.